

PricewaterhouseCoopers d.o.o.

Izvješće o transparentnosti

za financijsku godinu koja je
završila 30. lipnja 2017.

31. listopada
2017.

Sadržaj

1. Uvod	2
2. Strategija i vodstvo	2
3. Upravljenje i pravna struktura	3
3.1. Upravljenje	3
3.2. Prava struktura	4
3.3. PwC mreža	4
4. Globalni sustav za upravljanje kvalitetom	5
4.1. Vodstvo i odgovornost	5
4.2. Etički zahtjevi	6
4.3. Politike i postupci neovisnosti	8
4.4. Izjava Uprave o politikama o neovisnosti	10
4.5. Prihvatanje i zadržavanje klijenata	10
4.6. Ljudski potencijali	11
4.7. Kontinuirano obrazovanje ovlaštenih revizora	13
4.8. Izvedba angažmana	13
4.9. Nadzor	14
4.10. Izjava Uprave o učinkovitosti internog sustava upravljanje kvalitetom	15
4.11. Zadnji vanjski pregled osiguranja kvalitete u skladu s člancima 43. do 45. hrvatskog Zakona o reviziji	15
5. Osnova za dohodak partnerima	16
6. Financijski podaci za razdoblje koje je završilo 30. lipnja 2017. godine	16
7. Izjava	16
Prilozi	17
1. Klijenti od javnog interesa obveznici revizije koje je PwC Hrvatska revidirao u financijskoj godini koja je završila 30. lipnja 2017.	17
2. PwC mreža	18

1. Uvod

U PwC-u nastojimo izgraditi povjerenje u društvo i riješiti važne probleme. Dio smo mreže društava PwC-a u 157 zemalja s više od 236,000 zaposlenika koji su predani pružanju kvalitetnih usluga na područjima revizije, poslovnog savjetovanja i poreza.

Cilj ovog izvješća je predstaviti korake koje nastavljamo poduzimati kako bismo poboljšali kvalitetu naših usluga ulaganjem u naše ljude, tehnologije i procese.

Ovaj izvještaj objavljen je u skladu s odredbama članka 17.a hrvatskog Zakona o reviziji i članka 13 direktive Europske unije (EU) br. 537/2014 Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u pogledu zakonske revizije subjekata od javnog interesa.

2. Strategija i vodstvo

Usluge revizije danas

Kako danas izgleda naše poslovanje na području revizije i računovodstvenih usluga? Unatoč svim turbulentnim i teškim gospodarskim prilikama kojima svjedočimo u Srednjoj i Istočnoj Europi te u PwC-u tijekom posljednjih godina, vrlo smo ponosni što možemo reći da naša praksa nastavlja rasti.

Ove godine PwC Srednje i Istočne Europe dosegnuo je prihod od usluga revizije i računovodstvenih usluga u iznosu od 287,7 milijuna dolara, što je 6,7% više nego prethodne godine. Izgradili smo široku mrežu širom Srednje i Istočne Europe s 53 ureda u 29 zemalja, 260 partnera i preko 9700 zaposlenika.

Unatoč tome čekaju nas daljnji izazovi: zadržavanje naših najboljih klijenata i naše baze klijenata vjerojatno je najveći izazov s kojim se suočavamo, a na zahtjevnom tržištu taj izazov postaje još teži. Tržišta kapitala i dalje se ograničavaju, gospodarstva diljem naše regije prilično stagniraju, te počinjemo sagledavati utjecaj regulatornih promjena, uključujući i onih promjena koje su rezultat Reforme revizije EU. Ako tome pridodamo još i stalni pritisak na cijene i povećanje konkurencije, dobit ćemo niz izazova koji zapravo znače da moramo biti okretni ako želimo prilagoditi svoje poslovanje i nastaviti se kretati u željenom smjeru.

Cilj naše strategije je baviti se gore spomenutim izazovima i izgraditi model pružanja usluga revizije koji dolikuje 21. stoljeću. U PwC-u na području usluga revizije želimo pomoći svojim klijentima da budu ukorak s brzim i stalnim promjenama, pridonijeti njihovom uspjehu pružajući vrijednost i povjerenje, a to postizemo stalnim ulaganjem u bliske odnose s klijentima. Želimo revizijsko poslovanje koje je inovativno, dinamično i uspješno. Razvijamo, transformiramo i prilagođavamo naše poslovanje kako bismo bili na ukorak s tehnološkim inovacijama. U konačnici, želimo revizijsku praksu na koju su naši zaposlenici ponosni: ponosni na kvalitetu obavljenog posla, na kvalitetu naših klijenata i na vrijednost koju donosimo tim klijentima.

Kvaliteta i transparentnost revizije

Kvaliteta je najvažnija u obavljanju našeg posla i predstavlja temelj naših strateških prioriteta. Stalnim fokusiranjem na kvalitetu, sve je više povratnih informacija naših klijenata da revizijske poslove dobivamo prvenstveno na temelju kvalitete naše revizije. Značajnim naporima navedeno nastojimo nadograđivati te unaprijediti kvalitetu revizije na sljedeći način:

- uspostavom i održavanjem strogog sustava internih kontrola kvalitete i postupaka nadzora (što je dalje opisano u ovom izvješću)
- metodologijom koja će maksimalno povećati vjerojatnost da ćemo utvrditi materijalno značajne probleme
- inovativnom uporabom tehnologije kao integriranog dijela naše metodologije.

Za obavljanje sveobuhvatne revizijske metodologije, koja je omogućena najsuvremenijom tehnologijom, potreban je pravi tim ljudi. Zapošljavamo i razvijamo stručnjake za reviziju s kojima je lako surađivati i koji će pokazati razinu skepticizma i hrabrosti potrebnu za rješavanje problema kada nastanu. To postizemo znatnim ulaganjem u edukaciju zaposlenika na godišnjoj razini, ali i kulturom u kojoj naši ljudi znaju da se kvaliteta cijeni iznad svega.

Naša predanost kvaliteti revizije povećava razinu povjerenja ako je učinimo transparentnom pa se nadamo da će mnogi naš dionici pročitati ovo izvješće. Drugi ključan dio našeg pristupa transparentnosti vidljiv je u proširenim revizorskim izvješćima koja izdajemo za kotirana društva.

U njima iznosimo pojedinosti o našem opsegu i pristupu reviziji, značajnosti, utvrđenim područjima rizika i način na koji je naša revizija odgovorila.

Osvrt na buduća zbivanja

Što se tiče budućnosti može se primijetiti sveprisutna dominacija utjecaja tehnoloških promjena. U određenim krugovima se vjeruje da razvoj strojeva s umjetnom inteligencijom znači da je budućnost nekih stručnjaka, uključujući pružatelje usluga revizije i računovodstvenog poslovanja, mračna i da ćemo uskoro biti nepotrebni.

Smatramo da je važno mogućnostima i prijetnjama tehnologije prići otvorenog uma. Transformirajući i unapređujući poslovanje moći ćemo se mijenjati i prilagođavati, ali samo na način da ostanemo otvoreni za radikalne promjene pri tom zadržavajući našu temeljnu svrhu.

I nadalje ćemo ljudske vrijednosti i etiku ugrađivati u subjektivne prosudbe, unapređujući kvalitetu i učinkovitost revizije korištenjem tehnika velikih skupova podataka i strojnog učenja. No, što kada dođemo do točke u kojoj računala postaju inteligentnija od ljudi? Možda kada svijetom budu upravljali strojevi s umjetnom inteligencijom, konačna uloga revizijskih stručnjaka bit će osigurati da se etika tih strojeva kodira na način koji osigurava održivost ljudske rase - teška odgovornost, ali tako bi mogla izgledati naša profesionalna budućnost.

Počeli smo objasnivši važnost revizijskih usluga danas, a završili smo raspravom o tome kako bi revizija mogla imati još važniju ulogu u budućnosti. Ponosni smo što možemo preuzeti odgovornost da budemo profesionalci koji se bave složenim problemima i izazovima u današnjem svijetu koji se stalno mijenja. Također ćemo nastaviti ulagati u budućnost usluga revizije dok nastavljamo ispunjavati našu svrhu – izgraditi povjerenje u društvu i rješavati važne probleme.

3. Upravljenje i pravna struktura

3.1. Upravljenje

Unutar grupacije društava članova PwC-a Srednje i Istočne Europe, koja obuhvaća 29 zemalja, uspostavljen je matrični upravljački sustav. Svake 4 godine svaki partner ima pravo glasa u izboru izvršnog direktora koji bira Regionalnu upravu sastavljenu od kombinacije izvršnih direktora pojedinih teritorija i voditelja poslovanja po funkcionalnosti i poslovnoj liniji. Ova Regionalna uprava odgovorna je za postavljanje općih poslovnih ciljeva i osiguravanje usklađenosti s politikama PwC Internationala.

Politike i poslovne ciljeve svake osnovne linije poslovanja (revizija, porezi, pravno i poslovno savjetovanje) postavlja na globalnoj razini tim za upravljanje linijom poslovanja.

Nadzor nad Regionalnom upravom obavlja u ime partnera izabrano Regionalno vijeće partnera koje odobrava ključne politike i odluke koje utječu na sve partnere i svako društvo.

PwC Hrvatskom upravlja Uprava koja se sastoji od predsjednika i članova Uprave koje imenuje Skupština društva. Uprava je odgovorna za upravljanje društvom i njegovo zastupanje.

3.2. Prava struktura

PricewaterhouseCoopers d.o.o. za reviziju i konzalting, Zagreb, Hrvatska („PwC Hrvatska”) jest društvo s ograničenom odgovornošću koje je osnovano 1. srpnja 1998. godine i registrirano na Trgovačkom sudu u Zagrebu (Zagreb, Ulica kneza Ljudevita Posavskog 31, reg.br. Tt-99/7257-2). Krajnji vlasnici navedenog društva jesu partneri PwC-a u našim tvrtkama u srednjoj i istočnoj Europi. Vlasništvo nad PwC-om Hrvatska dijele društvo PricewaterhouseCoopers sp.z.o.o., registrirano u Poljskoj s 90% udjela i PricewaterhouseCoopers Services d.o.o. registrirano na Trgovačkom sudu u Zagrebu s 10% udjela. Ova PwC društva članovi su društva PricewaterhouseCoopers International Limited.

PwC Hrvatska surađuje s drugim tvrtkama članicama iz država Srednje i Istočne Europe u svrhu pružanja usluga lokalnim i zajedničkim međunarodnim klijentima koji posluju u našoj regiji. Ova suradnja organizirana je kroz regionalni upravljački tim koji, osim što osigurava da ta regionalna društva poštuju politike i procedure PwC Internationala (PwCIL), omogućuje razmjenu resursa, provedbu politika upravljanja rizicima i standarda kvalitete.

Svako nacionalno društvo član također ima svoju vlastitu lokalnu strukturu upravljanja u skladu s pravnim zahtjevima i zahtjevima poslovanja. Ova pravna struktura i organizacija mreže svakom društvu članu osiguravaju fleksibilnost i autonomiju da brzo i djelotvorno odgovori na uvjete lokalnog tržišta. Također odražava činjenicu da regulatorne vlasti u većini zemalja dodjeljuju pravo obavljanja revizorske djelatnosti tuzemnim društvima u kojima lokalno ovlašteni profesionalni revizori (ili u Europskoj uniji kombinacija revizora i/ili revizorskih društava iz Europske unije) imaju barem većinsko vlasništvo i kontrolu.

3.3. PwC mreža

PwC je globalna mreža nezavisnih društava koje posluju lokalno u raznim zemljama diljem svijeta. PwC-ova društva članovi su društva PricewaterhouseCoopers International Limited i imaju pravo na upotrebu imena PricewaterhouseCoopers. Društva članovi PwC-ove mreže dijele znanje, vještine i resurse, što im olakšava zajednički rad na pružanju kvalitetnih usluga međunarodnim i lokalnim klijentima na globalnoj razini. Istodobno se zadržavaju prednosti lokalnog poslovanja, uključujući poznavanje lokalnih zakona, propisa, standarda i praksi.

Svako se društvo svojim članstvom u PwC-ovoj mreži obvezuje na pridržavanje skupa zajedničkih politika i održavanje standarda PwC-ove mreže. Svako društvo član bavi se aktivnostima kontrole kvalitete i praćenja usklađenosti koje obuhvaćaju pružanje usluga, etiku i poslovno ponašanje te poštivanje specifičnih strogih standarda za kontrolu i zaštitu neovisnosti.

PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL)

PwCIL je društvo s ograničenom odgovornošću registrirano u Ujedinjenom Kraljevstvu. PwCIL odgovorno je za koordinaciju društva članova PwC-a i ne pruža računovodstvene ili druge usluge klijentima. PwCIL razvija i provodi politike i inicijative kako bi stvorio zajednički i koordinirani pristup za društva članove PwC-a na ključnim područjima kao što su strategija, brendiranje te rizici i kvaliteta. Društva članovi PwC-a upotrebljavaju ime PwC i imaju pristup svim resursima i metodologijama PwC-ove mreže. Zauzvrat se svako društvo član PwC-a obvezuje na poštivanje zajedničkih politika i standarda PwC-ove mreže.

Društvo član PwCIL-a ne može djelovati kao zastupnik PwCIL-a ili drugog društva člana PwC-a i odgovorno je isključivo za vlastita djela ili propuste te ne snosi odgovornost za djela ili propuste PwCIL-a ili bilo kojeg drugo društva člana PwC-a. PwCIL nema pravo ili mogućnost kontrole bilo kojeg društva člana u pogledu donošenja profesionalnih prosudbi. Upravljačka tijela PwCIL-a jesu:

- **Globalna uprava (Global Board)** koja je odgovorna za upravljanje PwCIL-om, nadziranje rada tima za upravljanje mrežom i odobravanje standarda mreže. Uprava nema vanjsku ulogu. Članove Uprave biraju svake četiri godine partneri iz svih društva članova PwC-a diljem svijeta.
- **Upravljački tim mreže (Network Leadership Team)** koji je odgovoran za uspostavljanje opće strategije PwC-ove mreže i standarda na čije se poštivanje obvezuju društva članovi PwC-a.

- **Strateško vijeće (Strategy Council)** koje se sastoji od čelnih ljudi najvećih društava članova PwC-a u mreži, dogovara strateški smjer mreže i olakšava usklađivanje potrebo za provedbu strategije.
- **Izvršni tim mreže (Network Executive Team)** postavlja Upravljački tim mreže kojem je Izvršni tim odgovoran. Njegovi su članovi odgovorni za upravljanje timovima sastavljenima od zaposlenika društva članova mreže radi koordinacije aktivnosti u svim dijelovima poslovanja.

Olga Grygier-Siddons, glavna izvršna direktorica PwC-a Srednje i Istočne Europe, član je Strateškog vijeća i održava odnose s Upravljačkim timom mreže (Network Leadership Team),

4. Globalni sustav za upravljanje kvalitetom

Naš sustav upravljanja kvalitetom (QMS) temelji se na Međunarodnom standardu kontrole kvalitete 1 - "Kontrola kvalitete za tvrtke koje obavljaju reviziju i uvide u financijske izvješaje i ostale angažmane s izražavanjem uvjerenja i povezanih usluga" (MSKK 1) koju je izdao Odbor za međunarodne standarde revizije /smjernica Hrvatske revizorske komore. MSKK 1 se primjenjuje na tvrtke koje izvršavaju usluge revizije financijskih izvješaja, izvješavaju u vezi s investicijskim krugovima i pružaju druge računovodstvene usluge u vezi s aktivnostima o kojima se izvještava u javnosti te su sukladno tome od javnog interesa. Cilj MSKK 1 je da tvrtka uspostavi i održava sustav kontrole kvalitete kako bi se pružilo razumno uvjerenje da:

- tvrtka i njezino osoblje udovoljavaju profesionalnim standardima te regulatornim i zakonskim zahtjevima; i
- su izvješaji koje je izdala tvrtka ili ugovorni partneri prikladni u tim okolnostima

Naši detaljni postupci kontrole kvalitete sadržani su u PwC-ovom Priručniku o reviziji i PwC-ovim politikama i smjernicama za upravljanje rizicima. Navedene politike i smjernice su implementirane u našem svakodnevnom poslovanju.

Naš QMS temelji se na šest elemenata kontrole kvalitete utvrđenih u MSKK 1:

- odgovornost Uprave za kvalitetu rada
- etički zahtjevi
- postupci za prihvaćanje i nastavak odnosa s klijentima te specifični angažmani
- ljudski resursi
- obavljanje angažmana
- nadzor

Poglavlja 4.1. do 4.9. u nastavku opisuju kako naš QMS sadrži sve gore navedene elemente. Određene elemente internog sustava kontrole kvalitete tvrtke revidira naš regulator. Politike i postupci koji tvore naš QMS su dokumentirani te postoji režim nadzora koji će omogućiti vodstvu naše tvrtke da razmotri u kojoj mjeri politike i postupci djeluju učinkovito. Redovito provodimo internu reviziju dizajna i operativne učinkovitosti našeg QMS-a. Osim toga, mreža PwC-a nadzire pridržava li se tvrtka Standarda za upravljanje rizicima mreže PwC-a. Ažuriranja i promjene internih sustava kontrole kvalitete tvrtke, kao i mjesta koja je potrebno pojačati, priopćavaju se partnerima i osoblju u sklopu obvezne obuke i drugih tehničkih načina komunikacije.

4.1. Vodstvo i odgovornost

PwC Srednje i Istočne Europe posluje kao integrirana praksa pod Regionalnom upravom i kao jedna ekonomska skupina. Strategiju Računovodstvenih usluga, upravljački tim i strukturu izvješavanja vodi čelnik Računovodstvenih usluga Srednje i Istočne Europe, uz podršku Regionalne skupine za upravljanje računovodstvenim uslugama (RAMG) – primarna Upravna skupina za računovodstvene usluge. RAMG uključuje funkcionalne voditelje za pitanja Kvalitete i rizika, Glavnog revizora za/Voditelja usluga transformacije i voditelja revizije odabranih teritorija (uglavnom iz najvećih teritorija unutar Srednje i Istočne Europe).

Naše poštovanje i naglasak koji stavljamo na kvalitetu dokazuju strukture i iskusno osoblje koje upražnjava uloge unutar odjela Rizika i kvalitete. Ispod RAMG-a je tim rukovodstva za Rizik i kvalitetu. Njime predsjedava Voditelj revizije Srednje i Istočne Europe, a sastoji se od Voditelja za ocjenu kvalitete

Srednje i Istočne Europe, Glavnog revizora/Voditelja usluga transformacije Srednje i Istočne Europe, Voditelja Učenja i razvoja Srednje i Istočne Europe, Direktora za kvalitetu – MSKK1, Glavnog računovođe Srednje i Istočne Europe, Voditelja Skupine za USA računovodstvo i izvještavanje za Srednju i Istočnu Europu i Voditelja Ureda glavnog pravnik Srednje i Istočne Europe. Ova skupina održava redovne sastanke kako bi se dogovorili o ključnim pitanjima vezanim za rizik i kvalitetu te redovito komunicira o riziku i kvaliteti s praksom revizije.

U Srednjoj i Istočnoj Europi kvalitetu „diktiraju“ Regionalni i Teritorijalni rukovodeći tim, pri čemu naglašavaju važnost postizanja kvalitete revizije. Iako je naglasak cijelo vrijeme na rastu i učinkovitosti, ti ciljevi ne poništavaju čimbenike kvalitete i rizika koji zauzimaju važno mjesto u porukama rukovodstva. Naprotiv, rukovodstvo jasno pokazuje da kvaliteta i učinkovitost nisu međusobno isključive.

Naša najnovija istraživanja (Global People Surveys) ukazuju na uglavnom dobre rezultate u područjima povezanim s kvalitetom, ljudima i kulturom.

Ona također naglašavaju područje na kojemu možemo raditi u smislu radnog opterećenja naših ljudi. Aktivno sudjelujemo u nekoliko aktivnosti kako bismo osigurali da radna opterećenja naših ljudi budu razumna. Godišnje revizije portfelja za partnere i direktore omogućavaju nam da aktivno upravljamo zahtjevima koji se postavljaju našim voditeljima. Usredotočili smo se i na ubrzanje rada, čime možemo ravnomjernije rasporediti posao tijekom cijele godine i smanjiti neka od najvećih opterećenja.

Proaktivno reagiramo na Global People istraživanja te stalno tražimo načine kako bismo bolje uravnotežili posao/život, a tražimo i druge načine kako bismo bolje motivirali osoblje te time poboljšali stope zadržavanja. Nastavit ćemo ciljati poboljšanja u ovom području i sljedeće godine.

4.2. Etički zahtjevi

U PwC se pridržavamo temeljnih načela Etičkog kodeksa za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (International Ethics Standards Board for Accountants - IESBA) koji obuhvaćaju:

- a) **Integritet** - biti izravan i iskren u svim profesionalnim i poslovnim odnosima.
- b) **Objektivnost** - ne dopustiti da pristranost, sukob interesa ili neželjeni utjecaj drugih nadjačaju profesionalne ili poslovne prosudbe.
- c) **Profesionalna kompetencija i dužna pažnja** - održavanje stručnih znanja i vještina na razini koja je potrebna kako bi se osiguralo da klijent ili poslodavac dobiju kompetentnu stručnu uslugu temeljenu na trenutnom razvoju prakse, zakonodavstva i tehnike te postupanje s dužnom pažnjom i u skladu s primjenjivim tehničkim i profesionalnim standardima.
- d) **Povjerljivost** - poštivanje povjerljivosti informacija dobivenih kao rezultat profesionalnih i poslovnih odnosa, koje se stoga ne daju trećim stranama bez odgovarajućeg i specifičnog ovlaštenja, osim ako ne postoji zakonsko ili profesionalno pravo ili dužnost odavanja istih te takve informacije ne smiju koristiti radi stjecanja osobne koristi profesionalnog računovođe ili trećih strana.
- e) **Profesionalno ponašanje** - pridržavanje relevantnih zakona i propisa i izbjegavanje bilo kakvih radnji koje diskreditiraju struku.

Nadalje, Standardi naše Mreže koji se primjenjuju na sve tvrtke Mreže obuhvaćaju niz područja, uključujući etiku i poslovno ponašanje, neovisnost, sprječavanje pranja novca, pravo tržišnog natjecanja/zabranu tržišnog natjecanja, sprječavanje korupcije, zaštitu podataka, poreze tvrtke i partnera, zakone o sankcijama, unutarnju reviziju i trgovanje povlaštenim informacijama. Sukladnost s tim etičkim zahtjevima shvaćamo nadasve ozbiljno te težimo prihvaćanju duha, a ne samo slova tih zahtjeva. Svi partneri i osoblje redovito sudjeluju u obveznim edukacijama i procjenama te predaju godišnje izjave o sukladnosti, što je dijelom edukacije kojom se podupire pravilno razumijevanje etičkih zahtjeva pod kojima poslujemo. Partneri i osoblje podržavaju i pridržavaju se standarda koje je razvila Mreža PwC-a, a vodstvo u PwC-u Hrvatska nadzire pridržavanje tih obveza.

PwC Hrvatska usvojio je Standarde Mreže PwC-a koji uključuju Kodeks ponašanja i srodne politike koje jasno opisuju ponašanja koja se očekuju od naših partnera i drugih stručnjaka - ponašanja koja će nam omogućiti da zaslužimo povjerenje koje tražimo. Zbog velikog broja situacija s kojima se mogu suočiti naši stručnjaci, naši standardi pružaju smjernice za veliki raspon okolnosti, no sve sa zajedničkim ciljem – učiniti ispravnu stvar.

Nakon zapošljavanja ili prijama, osoblje i partneri PwC-a Hrvatska dobivaju elektronički primjerak PwC-ovog Globalnog kodeksa ponašanja – koji je uključen u Potvrdu suglasnosti novopridošlog člana osoblja. Od njih se očekuje da žive prema vrijednostima izraženim u kodeksu tijekom svoje profesionalne karijere.

Voditelj odjela za etiku i poslovno ponašanje Srednje i Istočne Europe nadgleda pitanja povezana s etikom. Osim toga, u svakoj državi Srednje i Istočne Europe postoji lokalni Tim za etiku i poslovno ponašanje na čelu s lokalnim Voditeljem etike i poslovnog ponašanja. Primarna uloga Voditelja poslovnog ponašanja jest da se na njihovom teritoriju pokreće etička kultura i pomaže u usklađivanju s elementom Etike i poslovnog ponašanja koji se nalazi u Standardu etike i sukladnosti Mreže, uključujući:

- Postavljanje odgovarajuće komunikacije vodstva (tone at the top)
- Stvaranje načina za prijavljivanje zabrinutosti bez straha od osvete i olakšavanja odgovarajućih istraga
- Osposobljavanje svih partnera i osoblja o Kodeksu ponašanja i dopunskim lokalnim politikama
- Poticanje odgovornosti tvrtki članica da „učini ispravnu stvar“ te da djeluju s integritetom; objektivno osporavanje, prema potrebi
- Održavanje svijesti o nadolazećim problemima i vodećim vanjskim poslovnim praksama u etici te pomaganje vodstvu u procjeni i upravljanju izlaganjima unutar njihovog područja odgovornosti
- Proaktivno razvijanje praksa pod njihovom odgovornošću sukladno regulatornim i poslovnim promjenama
- Razvijanje strategija kao odgovor na trendove, uključujući rezultate lokalnih istraživanja PwC-a Global People i Linije za etiku te suradnja među različitim funkcijama teritorija s ciljem poboljšanja ponašanja
- Biti uzor za etičko ponašanje koje je u skladu sa svrhom i vrijednostima PwC-a

Ova uloga ima izravan pristup vodstvu, uključujući i Predsjedniku Uprave, pri čemu može utjecati na važne odluke koje će imati učinak na strategiju teritorija.

Ključni elementi programa Etike i poslovnog ponašanja su:

- periodična komunikacija s partnerima i osobljem;
- osposobljavanje novih partnera i osoblja, kao i osposobljavanje nakon promjene položaja te osposobljavanje radi osvježavanja znanja;
- Linija za etiku Srednje i Istočne Europe koja omogućuje anonimno slanje upita odabranom Voditelju poslovnog ponašanja. Osim anonimne linije za pomoć Srednje i Istočne Europe, postoji i globalni alat za povjerljivu komunikaciju. Kontakt se može ostvariti anonimno.
- provođenje etičkih istraga sukladno Politici za pritužbe i optužbe Srednje i Istočne Europe.

Politika za pritužbe i optužbe Srednje i Istočne Europe utvrđuje protokole za izvještavanje i istragu etičkih problema. Kada se prijavljuje ili nekako drukčije sumnja u potencijalnu nesukladnost s našim Kodeksom ponašanja, poduzima se istraga i, gdje je to prikladno, problem se rješava. Sva etička pitanja moraju biti riješena. Partneri i osoblje se potiču da izvještavaju i izražavaju zabrinutost na pravedan i iskren način te na način pun poštovanja. PwC se zalaže za zaštitu pojedinaca od odmazde. Mora se riješiti svaki nedostatak u sustavima ili politikama tvrtke ako se isti utvrde tijekom etičke istrage.

PwC Srednje i Istočne Europe ima regionalni alat dostupan svim partnerima i zaposlenicima koji omogućava slanje anonimnih upita odabranoj osobi odgovornoj za etiku i poslovno ponašanje. Osobe izvan PwC-a, uključujući zaposlenike naših klijenata, mogu podnijeti anonimni upit putem globalnog komunikacijskog alata PwC-a dostupnog na <http://pwc.com>.

4.3. Politike i postupci neovisnosti

Kao revizori financijskih izvještaja i pružatelji drugih vrsta profesionalnih usluga, tvrtke PwC-a i njihovi partneri i osoblje dužni su se pridržavati temeljnih načela objektivnosti, integriteta i profesionalnog ponašanja. U odnosu na klijente revizije, neovisnost podupire te zahtjeve. Usklađenost s tim načelima temeljna je za pružanje usluga tržištima kapitala i našim klijentima.

PwC-ova Globalna politika o neovisnosti, koja se temelji na IESBA-ovom Etičkom kodeksu za profesionalne računovođe, sadrži minimalne standarde i procese koje su tvrtke članice PwC-a odlučile slijediti. Zahtjevi lokalnih propisa koji su restriktivniji od PwC-ove Globalne politike o neovisnosti uključeni su kao dodatci PwC-ove Globalne politike o neovisnosti. Takvi dodatci obuhvaćaju zahtjeve neovisnosti Komisije za vrijednosne papire i burze Sjedinjenih Američkih Država, zahtjeve Komisije za nadzor neovisnog računovodstva Sjedinjenih Američkih Država, kao i zahtjeve Uredbe o reviziji EU, u kojima su oni restriktivniji od zahtjeva PwC-ove Globalne politike o neovisnosti, a obuhvaćeni su i svi drugi važeći lokalni propisi.

PwC Hrvatska ima određenog partnera (poznat kao „Regionalni voditelj za neovisnost“ ili RIL) s odgovarajućim radnim stažom i ugledom koji je odgovoran za provedbu PwC-ove Globalne politike o neovisnosti, uključujući upravljanje povezanim procesima neovisnosti i pružanje podrške poslovanju. Partnera podržava tim stručnjaka za neovisnost. Partner odgovora za neovisnost podnosi izvještaje izravno Glavnom uredu za rizik Središnje i Istočne Europe.

Politike i prakse neovisnosti

PwC-ova Globalna politika o neovisnosti obuhvaća, između ostalog, sljedeća područja:

- osobnu neovisnost i neovisnost tvrtke, uključujući politike i smjernice za posjedovanje financijskih interesa i drugih financijskih aranžmana, npr. bankovni računi i zajmovi partnera, osoblja i tvrtke;
- naknade za nerevizijske usluge. Politiku podupiru Izjave o dopuštenim uslugama (Statements of Permitted Services - SOPS), koje pružaju praktične smjernice o primjeni politike u odnosu na nerevizijske usluge klijentima revizije; i
- poslovne odnose, uključujući politike i smjernice o zajedničkim poslovnim odnosima (kao što su zajednički pothvati i zajednički marketing) te o kupnji dobara i usluga.

Osim toga, postoji Politika upravljanja rizikom Mreže koja upravlja zahtjevima neovisnosti vezanim za rotaciju ključnih partnera u reviziji.

Te su politike i postupci osmišljeni kako bi pomogli PwC-u da udovolji odgovarajućim profesionalnim i regulatornim standardima neovisnosti koji se primjenjuju na pružanje usluga r Politike i prateće smjernice pregledavaju se i revidiraju kada dođe do izmjena kao što su ažuriranja zakona i propisa ili kao odgovor na operativna pitanja.

Alati povezani s neovisnošću

Kao članica PwC-ove mreže, tvrtka ima pristup nizu alata koji podržavaju tvrtke PwC-a i njihovo osoblje u izvršavanju i pridržavanju naših politika i postupaka neovisnosti. Oni uključuju:

- The Central Entity Service - CES, sadrži informacije o poslovnim subjektima, uključujući klijente za reviziju javnih interesa i klijente ograničene SEC-om i povezane vrijednosne papire koje izdaju. CES pomaže pri utvrđivanju statusa neovisnosti klijenata tvrtke prije ulaska u novi angažman ili poslovni odnos bez revizije. Ovaj sustav pokreće „Popis neovisnosti“ te opskrbljava i Kontrolne točke neovisnosti;
- „Kontrolnu točka neovisnosti“, koja olakšava prethodno odobrenje javnih vrijednosnih papira od strane svih partnera i rukovodećeg osoblja prije nabave te bilježi njihove kasnije kupnje i prodaje. Tamo gdje tvrtka PwC dobije novog klijenta za reviziju, ovaj sustav automatski obavještava one koji posjeduju vrijednosne papire tog klijenta o promjeni u statusu ograničenja i podupire ponovnu procjenu neovisnosti njihove dopustivosti;
- Autorizacija usluga (Authorisation for Services - AFS), što je globalni sustav koji olakšava komunikaciju između voditelja za angažman nerevizijskih usluga i voditelja revizijskog angažmana, dokumentirajući potencijalne prijetnje neovisnosti usluge i predložene zaštitne mjere te djeluje kao zapis pregleda partnerove revizije i kao zaključak o prihvatljivosti usluge; te

- Globalnu bazu izvješta o prekršajima koja se koristi za prijavljivanje bilo kakvih kršenja propisa o neovisnosti vanjskog revizora (npr. onih propisanih odredbama ili profesionalnim zahtjevima) gdje kršenje ima prekogranične implikacije (npr. ako dođe do kršenja na jednom području koje utječe na revizijski odnos na nekom drugom području).

PwC Hrvatska također ima niz sustava specifičnih za Hrvatsku koji uključuju:

- Sustav za praćenje rotacije koji nadzire usklađenost PwC Hrvatske s politikama revizorske rotacije, voditelje angažmana, ostale ključne revizorske partnere i starije osoblje uključene u reviziju; te
- Bazu podataka (BRITS – Sustav za praćenje neovisnosti poslovnih odnosa) koji bilježi sve odobrene zajedničke poslovne odnose u koje je ušla tvrtka PwC Hrvatska. Predmetni odnosi pregledavaju se na šestomjesečnoj bazi kako bi se osigurala njihova trajna dopustivost.

Obuka i potvrda neovisnosti

PwC Hrvatska pruža svim partnerima i vježbeničkom osoblju godišnju ili kontinuiranu obuku u pitanjima neovisnosti. Obuka se obično fokusira na obuku za prekretnicu koja se odnosi na promjenu položaja ili uloge, promjene politike ili vanjske regulacije i, prema potrebi, pružanje usluga. Partneri i osoblje primaju godišnju računalnu obuku rizika i kvalitete o PwC politici neovisnosti i povezanim temama. Osim toga, obuka licem u lice provodi se s članovima prakse po potrebi od strane PwC stručnjaka za neovisnost te timova za rizik i kvalitetu.

Svi partneri i praktično osoblje dužni su izvršiti godišnju potvrdu o sukladnosti, čime potvrđuju svoju usklađenost sa svim aspektima politike o neovisnosti tvrtke, uključujući njihovu osobnu neovisnost. Osim toga, svi partneri potvrđuju da su sve ne-revizijske usluge i zajednički poslovni odnosi za koje su odgovorni u skladu s politikom tvrtke te da su pri prihvaćanju tih angažmana i zajedničkih poslovnih odnosa slijedili potrebne procese. Ove godišnje potvrde nadopunjuju se potvrdama o razini angažmana revizije, koji ne uključuju reviziju i sve vrste usluga koje se pružaju klijentima revizije.

Praćenje neovisnosti i politika discipliniranja

PwC Hrvatska odgovoran je za praćenje učinkovitosti svog sustava kontrole kvalitete u upravljanju sukladnosti sa zahtjevima o neovisnosti. Uz prethodno opisane potvrde, kao dio ovog praćenja obavljamo:

- Ispitivanje sukladnosti praćenja i procesa neovisnosti;
- Testiranje sukladnosti osobne neovisnosti na slučajno odabranom uzorku partnera i odabranih direktora kao sredstava za praćenje usklađenosti s politikama neovisnosti; te
- Godišnju procjenu poštivanja relevantnih standarda PwC-ove mreže od strane tvrtke.

Rezultati nadzora i testiranja PwC Hrvatska prijavljuju se upravi tvrtke redovito te sa sažetkom koji se predaje na godišnjoj razini.

Tvrtka ima stegovne politike i mehanizme koji potiču poštivanje politika i procesa neovisnosti i koje zahtijevaju prijavljivanje i rješavanje bilo kakvih kršenja zahtjeva o neovisnosti.

To bi uključilo i raspravu s revizorskim odborom klijenta o prirodi prekršaja, procjenu utjecaja kršenja na neovisnost tvrtke i potrebu za zaštitama za održavanje objektivnosti. Iako je većina prekršaja manja i može se pripisati propustu, svi se prekršaji ozbiljno razmatraju i istražuju, prema potrebi. Tvrtka također prati dodatne lokalne zahtjeve koji se odnose na prijavljivanje kršenja. Istraživanja svih utvrđenih kršenja politika neovisnosti također služe za utvrđivanje potrebe za poboljšanjima u sustavima i procesima [Ime tvrtke] te za dodatno vodstvo i obuku.

Rotacija ključnih partnera i osoblja za usluge revizije

U pogledu revizije poslovnog subjekta od javnog interesa, pojedinac ne smije biti ključni partner za reviziju (key audit partner - KAP) duže od sedam godina. Nakon tog vremena, pojedinac ne smije biti član angažiranog tima za reviziju ili biti KAP klijentu tri godine. Tijekom tog razdoblja, pojedinac ne smije sudjelovati u reviziji poslovnog subjekta, pružati usluge kontrole kvalitete za angažman, konzultirati se s angažiranim timom ili klijentom u vezi s tehničkim ili industrijskim pitanjima, transakcijama ili događajima ili na drugi način izravno utjecati na ishod angažman. Isto se pravilo primjenjuje i na

imenovanog ovlaštenog revizora. Tvrtka je uspostavila odgovarajući mehanizam postupne rotacije u odnosu na najviše članove osoblja uključenog u zakonsku reviziju, uključujući najmanje osobe koje su registrirane kao ovlašteni revizori. Mehanizam postupne rotacije primjenjuje se u fazama na temelju pojedinaca, a ne cijelog angažiranog tima.

4.4. Izjava Uprave o politikama o neovisnosti

Uprava PwC-a Hrvatska izjavljuje da su politike i postupci povezani s neovisnosti u skladu s primjenjivim propisima.

Zadnji godišnji proces potvrđivanja neovisnosti obavljen je na razini regije PwC-a u srednjoj i istočnoj Europi u lipnju 2017. godine.

4.5. Prihvaćanje i zadržavanje klijenata

„Acceptance and Continues“ modeli rizika

Društva članovi PwC-a slijede dosljedni proces prihvaćanja i zadržavanja razvijen na razini mreže. Proces je osmišljen kako bi se osiguralo da društva članovi na odgovarajući način razmotre bi li trebale prihvatiti ili nastaviti s ulogom klijenta te sa revizijskim angažmanima u skladu s MSKK 1, da će samo preuzeti revizijski angažman ukoliko društvo:

1. je sposobno za obavljanje angažmana i ima sposobnosti, uključujući i vrijeme i sredstva za to,
2. se može pridržavati relevantnih etičkih zahtjeva i profesionalnih standarda, te
3. je razmotrilo i zadovoljno je sa integritetom klijenta.

PwC mreža razvila je vlastiti alat za podršku vlasničkih odluka kako bi se osigurao dosljedan temelj na koji društva članovi primjenjuju svoje razmatranje prihvaćanja i zadržavanja klijenata revizije (pod nazivom Acceptance and Continues (A&C)). Tvrtke članice dužne su koristiti A&C za razmatranje prihvaćanja te godišnju odluku o zadržavanju vezanu za revizijske angažmane. A&C je osmišljen kako bi pomogao angažiranom timu, stručnjacima za upravljanje društvima članovima i stručnjacima za upravljanje rizikom identificirati relevantne rizike povezane s postojećim klijentom ili potencijalnim klijentom te odlučiti može li se tim rizicima upravljati te treba li društvo član PwC-a biti povezan s revizijom određenog klijenta i njezinim upravljanjem.

A&C sustav uzima u obzir interne politike upravljanja rizicima, profesionalne standarde i druge regulatorne zahtjeve te je osmišljen kako bi olakšao savjetovanje s odgovarajućim vodstvom unutar relevantnog društva člana i kroz cjelokupnu mrežu gdje je to prikladno. To se postiže korištenjem dosljedne skupine pitanja na koja svaki angažirani tim odgovara pri procjeni prihvaćanja ili zadržavanja revizijskog angažmana i algoritma za procjenu rizika koji klasificira rizik revizijskog angažmana na temelju odgovora na ta pitanja. Funkcionalnost sustava A&C pokreće proces savjetovanja i odobrenja koji je u skladu s tom procjenom rizika. Društva članovi imaju mogućnost dodavanja pitanja specifičnih za teritorij ili dodatnih procesa savjetovanja i odobrenja koja će odražavati njihove lokalne politike i okolnosti.

Algoritam za procjenu rizika razvijen je pomoću analitičke metode predviđanja na nedavnim podacima iz razdoblja od 3 godine, što je rezultiralo dvama modelima rizika koji su ugrađeni u A&C sustav. Dva modela rizika odnose se na rizik da će klijent imati materijalno značajne greške te da će klijent uzrokovati štetu za ugled društva PwC ili da će povezanost s klijentom uključiti PwC u sudski postupak. Pod pretpostavkom da su voditelj angažmana i druge odgovarajuće osobe čije se odobrenje traži, primjenom A&C procesa, odlučili da će revizijski angažman biti prihvaćen ili zadržan, angažman se prihvaća ili ne.

Razmatranja u prihvaćanju i zadržavanju odnosa s klijentom

Naša načela za utvrđivanje hoćemo li prihvatiti novog klijenta ili nastaviti služiti postojećem klijentu ključna su za osiguranje kvalitete za koju smatramo da ide ruku pod ruku s našim ciljem da izgradimo povjerenje u društvu. Uspostavili smo politike i postupke za prihvaćanje odnosa s klijentima i revizijskih angažmana koji u obzir uzimaju jesmo li sposobni za obavljanje angažmana te imamo li potrebne sposobnosti, uključujući vrijeme i resurse, možemo li ispuniti relevantne etičke zahtjeve, uključujući i

neovisnost, te jesmo li na odgovarajući način razmotrili integritet klijenta. Ponovno procjenjujemo ta razmatranja u određivanju bismo li trebali nastaviti s angažmanom klijenta te uspostaviti politike i postupke vezane za povlačenje iz angažmana ili odnosa s klijentom kada je to potrebno.

Prihvaćanje i zadržavanje klijenta i angažmana

PwC Hrvatska proveo je postupak za identificiranje prihvatljivih klijenata s obzirom na sustav za podršku vlasničkih odluka mreže PwC-a za prihvaćanje i zadržavanje klijenata revizije (pod nazivom Prihvaćanje i zadržavanje ("A&C")). A&C pospešuje odlučnost od strane angažiranog tima, stručnjaka za poslovno upravljanje i upravljanje rizikom, o tome jesu može li se upravljati rizicima povezanim s postojećim klijentom ili potencijalnim klijentom te treba li PwC biti povezan s određenim klijentom i njegovom upravom. Točnije, ovaj sustav omogućuje:

- **Angažiranim timovima:**
  - da dokumentiraju njihovo razmatranje pitanja koja zahtijevaju profesionalni standardi vezani za prihvaćanje i zadržavanje;
  - da identificiraju i dokumentiraju probleme ili čimbenike rizika i njihovo rješavanje, npr. kroz konzultacije, prilagodbom plana resursa ili revizijskog pristupa ili utvrđivanjem drugih zaštitnih mjera za ublažavanje identificiranih rizika ili odbijanjem obavljanja angažmana; te
  - olakšati procjenu rizika povezanih s prihvaćanjem ili zadržavanjem klijenta i angažmana;
- **Društvima članovima (uključujući vodstvo društva članova i upravljanje rizikom):**
  - olakšati procjenu rizika povezanih s prihvaćanjem ili zadržavanjem klijenata i angažmana;
  - omogućiti pregled rizika povezanih s prihvaćanjem ili zadržavanjem klijenata i angažmana kroz portfelj klijenta; te
  - razumjeti metodologiju, osnove i minimalna razmatranja koja su sva druga društva članovi u mreži primjenjivale u procjeni prihvaćanja i zadržavanja.

Postupak prihvaćanja i zadržavanja za ostale nerevizijske usluge izvršene u reviziji obavlja se putem afFirm sustava. afFirm je sustav prihvaćanja i zadržavanja klijenta/angažmana, prilagođen povećanju specifičnosti nerevizorskih usluga. Ciljevi procesa prihvaćanja koji je izvršen u afFirm-u isti su kao u slučaju sustava A&C.

4.6. Ljudski potencijali

Čvrsto vjerujemo da su ljudi naša glavna prednost. Njihove tehničke vještine i poslovne kvalitete temelj su uspjeha društva. Kao organizacija čija je svrha izgradnja povjerenja u društvu i rješavanje važnih problema, imamo dosljedan pristup zapošljavanju, osposobljavanju i razvoju, procjeni rada, nagrađivanju i napredovanju u karijeri temeljen na Okviru profesionalnog djelovanja PwC-a. PwC Professional je model globalnog vodstva, koji je usredotočen na pet svojstava: vodstvo u cjelini, tehničke sposobnosti, poslovnu pronicljivost, globalnu pronicljivost i odnose. Određuje tko trebamo biti i na što se trebamo nastaviti fokusirati kako bismo zadovoljili očekivanja naših klijenata i pružili dosljedno izvrstan rad u svijetu koji se stalno mijenja.

Zapošljavanje

Naš cilj je u tvrtku dovesti te u njoj i zadržati najbolje i najpametnije ljude koji dijele strast za isporukom visokokvalitetnog rada. Održavamo najviše standarde i za diplomirane i za iskusne novozaposlenike, uz usklađivanje kriterija odabira s okvirom PwC Professional kako bismo nadišli tehničku kompetenciju i odabrali najbolji talent temeljem određenih ponašanja i osobnih kvaliteta.

Profesionalni razvoj

Svake godine provodimo procjene učinkovitosti na svim razinama tvrtke. Kriteriji koji se odnose na očekivane sposobnosti, kompetentnost i predanosti etičkim načelima za vrednovanje profesionalnog osoblja utvrđeni su od strane pet PwC Professional svojstava te procesa Uspješnosti, obučavanja i razvoja (Performance, Coaching & Development - PC&D). Okvir PwC Professional okvir opisuje specifične pokazatelje i ponašanja koja se očekuju od zaposlenika PwC-a na svakom stupnju s obzirom na njihovu poslovnu pronicljivost, tehničke sposobnosti i ostale vještine.

Potičemo kulturu povratnih informacija i potičemo Partnere i osoblje da redovito daju povratne informacije - kako putem formalnih kanala tako i neformalno - svojim kolegama, podređenima i nadređenima. Povratne informacije o izvedbi služe kao sastavni dio godišnjeg ciklusa procjene učinka i temelj za neprekidno poboljšavanje izvedbe naših zaposlenika i kvalitete posla koji obavljaju.

Procjenjujemo uspješnost na temelju pojedinačnih godišnjih ciljeva, kao i ponašanja koja se pokazuju kroz ciklus. Rezultati procjene uspješnosti utječu na odluke o promaknuću i isplati naknada.

Održavanje visokokvalitetne izvedbe dovodi do bržeg napredovanja u karijeri i veće plaće, dok izvedba niže kvalitete znači sporiji napredak, a nezadovoljavajuća izvedba se rješava korektivnim postupcima.

Koristimo dosljednu ljestvicu /sustav ocjenjivanja za osoblje u kojem svaka ocjena odgovara određenoj promjeni. Princip je sljedeći:

- ocjena izvedbe (na ljestvici od 1 do 5 gdje je 5 najniža ocjena) dovodi do bonusa,
- razina sposobnosti (ljestvica od 3 razine: u razvoju, uhodan, iskusan) dovodi do osnovne plaće,
- potencijalna ocjena (ljestvica od 3 razine: A, B, C gdje A je najviša razina) dovodi do pregleda talenta (to se odnosi na zaposlenike na višoj konzultantskoj razini i više).

Naknada

Postoje unaprijed određeni „platni razredi“ za svaku razinu osoblja koji se temelje na ulogama i odgovornostima. Međutim, postoje dodatni čimbenici koji utječu na osnovnu plaću i bonus: stanje gospodarstva na lokalnom tržištu, prihodi tvrtke i tima, te priznavanje rezultata pojedinca.

Dodjeljivanje angažiranih timova

Svaki voditelj angažmana dužan je, u dogovoru s drugima, po potrebi, osigurati da partneri i osoblje dodijeljeno angažmanu posjeduju stručnu kompetenciju i iskustvo koje je potrebno u tim okolnostima. Nadalje, na angažmanu su u konačnici odgovorni za utvrđivanje opsega upravljanja, nadzora i pregleda rada više mladih zaposlenika kojima se rad delegira.

Učenje i obrazovanje

Mi i ostala društva u PwC-ovoj mreži predani smo pružanju kvalitetnih revizija širom svijeta. Kako bi se maksimalno povećala dosljednost u mreži, formalni nastavni plan i program razvijen na razini mreže omogućava pristup tečajevima koji pokrivaju PwC revizijski pristup i alate, ažuriranja revizijskih standarda i njihovih implikacija te područja revizijskog rizika i kvalitete angažmana.

Predmetno formalno učenje provodi se pomoću metode mješovitog učenja, što uključuje pristup na daljinu i učenje u učionici. Ovo učenje pospješuje naš fokus na kvalitetu revizije i pruža našim radnicima mogućnost izoštravanja njihove profesionalne prosudbe, skepticizma, tehničkih i profesionalnih vještina. Naš voditelj programa Učenja i obrazovanja tada razmatra kakva je dodatna obuka prikladna - formalna i/ili neformalna - kako bi se odgovorilo na specifične lokalne potrebe putem videozapisa, radionica i foruma gdje bi osoblje moglo razmijeniti svoja iskustva. Predmetna obuka se zatim nadopunjuje učenjem od drugih, bilo da se radi o primanju povratnih informacija i raspravljanju o istima, praćenju, promatranju i/ili suradnji s drugima kako bi ih se podržalo na poslu.

U pogledu lokalnih aktivnosti učenja i obrazovanja povezanih s tehničkom izobrazbom za regionalno pružanje usluga revizije, one su u potpunosti integrirane s procesima tehničke obuke u regiji. Većinom predmetnih aktivnosti upravlja, provodi ih i nadgleda regionalni tim za učenje i razvoj („Regionalni L&D tim“), s podacima našeg lokalnog L&D tima, kao i praksom, po potrebi (u smislu imenovanja, instruktora, organizacije događanja, prikupljanja dokumentacije itd.). Regionalni L&D tim razvio je potrebne procese za rješavanje zahtjeva Globalne PwC-ove mreže, uključujući određivanje nastavnog plana i programa, imenovanja i nadgledanja izvršenja, procjene događanja i instruktora, odabir i pripremu instruktora. Stoga, većina naših potreba za obukom ispunjava se i pokriva u suradnji s Regionalnim L&D timom (i odražava standarde i smjernice PwC-ove mreže).

PwC Hrvatska nema specifične lokalne L&D politike u pogledu tehničke obuke revizora, i postoji vrlo ograničeno prilagođavanje regionalnih materijala u vrlo specifičnim slučajevima, ako ih ima (samo nakon konzultacija s našim Regionalnim L&D timom kako bi se osiguralo da će isti ispuniti ciljeve obuke

pojednog tečaja). Programima obuke iz drugih grupa PwC Mreže također se upravlja putem Regionalnog L&D tima. Isti uključuju uglavnom obuku o Međunarodnim standardima financijskog izvješćavanja (IFRS) putem tima za Globalne usluge računovodstvenog savjetovanja i Globalno prihvaćenim revizijskim standardima – američki standardi/Globalno prihvaćenim računovodstvenim načelima (US GAAS/GAAP) putem Grupe za računovodstvo i izvješćavanje u SAD-u.

Tamo gdje je to potrebno organiziramo lokalna predavanja, ad hoc radionice, sastanke za dijeljenje i raspravu o specifičnim pitanjima (kao što su promjene lokalnih zakona itd.). *Lokalni L&D tim je odgovoran za organizaciju navedenih radionica.*

4.7. Kontinuirano obrazovanje ovlaštenih revizora

Uprava PwC-a Hrvatska izjavljuje da su, kao što je navedeno u prethodnom poglavlju o kvaliteti revizije, naši ovlašteni revizori u potpunosti uključeni u naš kontinuirani program obrazovanja. Uz sudjelovanje u interno osmišljenim obukama naši ovlašteni revizori obvezni su sudjelovati i u godišnjoj edukaciji u organizaciji Hrvatske revizorske komore.

4.8. Izvedba angažmana

Revizija PwC-a

Kao član PwC Mreže, PwC Hrvatska ima pristup i koristi PwC Audit, zajedničku revizijsku metodologiju i proces. Ova metodologija temelji se na Međunarodnim revizijskim standardima (ISA), uz dodatnu politiku i smjernice za PwC, gdje je to potrebno. Politike i postupci revizije PwC-a osmišljeni su kako bi olakšali provođenje revizija u skladu sa svim ISA zahtjevima koji su relevantni za svaki pojedinačni revizijski angažman. Naša zajednička revizijska metodologija pruža okvir koji omogućuje tvrtkama članicama PwC-a da dosljedno poštuju u svim pogledima odgovarajuće profesionalne standarde, propise i zakonske zahtjeve.

PwC Audit vodič objašnjava metodologiju PwC-a. Vodič, zajedno s PwC-ovim tehnološkim alatima za podršku revizije, predlošcima i sadržajem, osigurava podršku angažiranim revizijskim timovima i povezanih angažmana usluga.

Aura

Kao član PwC-ove mreže, PwC Hrvatska ima pristup i koristi Auru, aplikacija koja pokreće PwC-ove revizije i podržava revizijsku praksu. Angažiranim timovima pruža aplikaciju koja uključuje širok raspon mogućnosti, uključujući ugrađene alate za promicanje kvalitete revizije, dosljednosti i jednostavnosti dokumentacije. Aura je također povezana s nizom drugih alata i aplikacija, stvarajući jedinstven prostor za rad. Naš revizijski rad je planiran, izvršen i dokumentiran pomoću Aure koja podržava timove u učinkovitoj primjeni naše metodologije, stvaranjem transparentne veze između identificiranih rizika i posla koji je obavlja u svrhu rješavanja tih rizika, kao i pružanjem sveobuhvatnih mogućnosti upravljanja projektima.

Razvijena tehnologija

Nastavljamo ulagati u revizijsku tehnologiju koja gradi kvalitetu u reviziji i povećava našu sposobnost pružanja uvida našim klijentima. Naša tehnologija je izgrađena i primijenjena na globalnoj razini, osiguravajući dosljednost u cijeloj PwC-ovoj mreži.

Ovi novi alati koji poboljšavaju kvalitetu i učinkovitost revizije putem automatizacije, povezivanja i mobilnosti uključuju:

- *Aura Now* je mrežni alat za nadzorne ploče koji omogućuje timovima praćenje napretka prema završetku i ostalih ključnih informacija u cijelom portfelju baza podataka o angažmanu Aure. Vizualizira napredak angažmana, što našim radnicima omogućuje da svoje napore postavite prema prioritetima. Također pruža informacije o spremnosti datoteka za arhiviranje, kako bi pomogla u pripremi i vremenu arhiviranja revizijske datoteke.
- *Count* je elektronički portal koji našim timovima omogućuje izradu uputa našim timovima za izvršavanje i dokumentiranje svih aspekata promatranja inventura elektroničkim putem. Izrađen

je od strane PwC-a kao odgovor na povratne informacije od timova koji koriste mobilni uređaj za poboljšanje kvalitete i provedbu inventura.

- *Connect* je naš alat za tijek rada namijenjen suradnji, koji pruža brzo, učinkovito i sigurno dijeljenje informacija tijekom cijelog revizijskog procesa. Prati stanje zahtjeva i informacija između naših klijenata i angažiranog tima u stvarnom vremenu. *Connect* nama i našim klijentima omogućuje vidljivost kako bismo u hodu mogli provjeriti napredak, bilo kad i bilo gdje.
- *Halo* je naš novi paket alata za reviziju podataka koji nam omogućuje da identificiramo i procijenimo rizike i odredimo na što treba usredotočiti revizijske napore. Analitičke i vizualizacijske sposobnosti omogućuju nam analizu obrazaca i trendova, identificiranje neuobičajenih i visokorizičnih transakcija te pružanje neprocjenjivog uvida kako za nas tako i za naše klijente. *Halo* obuhvaća tri ključne komponente - prikupljanje podataka klijenata, transformacija podataka i aplikacija za automatsko testiranje i analizu podataka, primjerice, *Halo* za dnevnik knjiženja omogućuje angažiranim timovima da prikupljaju sve unose podataka u dnevnik knjiženja i koriste ugrađene funkcije kako bi primijenili kriterije specifične za angažman, koji su stvoreni kako bi se testiranje fokusiralo na unose većeg rizika.

4.9. Nadzor

Praćenje kvalitete usluga revizije

Svjesni smo da je kvaliteta revizijskih usluga koje isporučujemo klijentima ključna za održavanje povjerenja ulagača i ostalih dionika u integritet našeg rada. To je ključni element naše Strategije revizije.

Odgovornost za odgovarajuće upravljanje kvalitetom leži u Vodstvu PwC Hrvatske. To uključuje učinkovite procese nadzora s ciljem procjenjivanja jesu li politike i postupci koji čine naš Sustav upravljanja kvalitetom osmišljeni na odgovarajući način i djeluju li uspješno kako bismo osigurali razumno izražavanje uvjerenja da se naši revizijski angažmani obavljaju u skladu sa zakonima, propisima i profesionalnim standardima.

Program nadzora naše tvrtke temelji se na Global Review of Quality Assurance (GAQR) (*globalni pregled kvalitete revizije*) koji se odnose na kontrolu kvalitete, uključujući MSKK1, sadrži politike, postupke, alate i smjernice koje koriste tvrtke PwC-ove mreže. GAQR program koordiniran je od strane središnjeg tima koji se sastoji od voditelja GAQR-a s grupom Voditelja međunarodnih timova (ITL) koji su viši partneri i djeluju kao podrška centralnom timu GAQR-a od strane PwC-ove mreže. Nadgledanje od strane ITL-ova i njihov kontinuirani angažman i podrška omogućuju dosljednu i učinkovitu izvedbu pregleda preko cijele PwC-ove mreže.

Postupci nadzora naše tvrtke uključuju stalnu procjenu dizajna i učinkovitosti našeg sustava upravljanja kvalitetom, kao i pregled izvršenih angažmana (Engagement Compliance review - ECR). Rezultati ovih postupaka čine osnovu za kontinuirano poboljšavanje našeg sustava upravljanja kvalitetom.

ECR-ovi su pregledi revizije izvršenih angažmana usmjerene na rizik, koje periodično pokrivaju pojedince u našoj tvrtki koji su ovlaštene potpisati revizijsko izvješće ili izvješće o nerevizijskim uslugama. Pregled ocjenjuje je li angažman izvršen u skladu sa smjericama PwC Audit-a, važećim profesionalnim standardima i drugim politikama i postupcima vezanim uz angažmane. Svaki potpisnik pregledava se najmanje jednom u svakih pet godina, osim ako se ne zatraži češći pregled na temelju profila angažmana potpisnika ili zbog lokalnih regulacijskih zahtjeva.

Preglede vode iskusni partneri za reviziju, uz potporu nezavisnih timova partnera, direktora i viših menadžera te drugih stručnjaka. Pregledni timovi prolaze obuku kako bi ih se osigurala podrška u ispunjavanju njihovih odgovornosti, te koriste niz kontrolnih popisa i alata odobrenih u skladu s GAQR-om prilikom provođenja postupaka pregleda.

Rezultati pregleda kvalitete obznanjeni su vodstvu naše tvrtke koje je odgovorno za analizu nalaza i provođenje korektivnih mjera po potrebi. U situacijama u kojima su identificirani problemi u kvaliteti angažmana, na temelju prirode i okolnosti problema, odgovoran partner ili vodstvo revizije naše tvrtke može biti podložno (dodatnom edukacijom, obuci ili sankcijama) u skladu s okvirom odgovornosti tvrtke.

Partneri i zaposlenici naše tvrtke informirani su o rezultatima pregleda i poduzetim radnjama kako bismo im omogućili da dođu do zaključaka potrebnih za izvršavanje angažmana. Osim toga, voditelj GAQR-a

obavješta angažirane partnere naše tvrtke koji su odgovorni za revizije Grupa koje uključuju rad u inozemstvu o relevantnim rezultatima pregleda kvalitete u drugim PwC-ovim tvrtkama, što našim partnerima omogućuje da razmotre ta otkrića kod planiranja i obavljanja njihovog revizijskog rada.

Analiza glavnog uzroka

Provodimo analize kako bismo identificirali potencijalne čimbenike koji doprinose kvaliteti revizije naše tvrtke, kako bismo mogli poduzeti radnje za kontinuirano poboljšanje. Jedan od naših primarnih ciljeva pri provođenju takvih analiza je utvrditi kako naša tvrtka može pružiti najbolje moguće okruženje kako bi naši angažirani timovi mogli izvršiti kvalitetnu reviziju. Gledamo revizije sa i bez nedostataka - bilo da su oni identificirani putem naših vlastitih internih inspekcija ili putem vanjskih inspekcija - kako bismo pomogli identificirati moguće razlike i prilike za učenje.

Za pojedinačne revizije, tim za pregled koji je neovisan o angažiranom timu identificira potencijalne čimbenike koji pridonose kvaliteti revizije. Razmatramo faktore relevantne za tehničko znanje, nadzor i pregled, profesionalni skepticizam, resurse za angažman te edukaciju, između ostalog. Potencijalni uzročnici utvrđuju se procjenom informacija o angažmanu, obavljanjem intervjua i pregledom radnih dokumenata revizija, kako bi se razumjeli čimbenici koji su mogli doprinijeti kvaliteti revizije („odgovori na uzročna pitanja“).

Nadalje, podaci prikupljeni kod revizija sa i bez nedostataka uspoređuju se kako bi se utvrdilo utječu li određeni čimbenici na kvalitetu revizije. Primjeri predmetnih podataka uključuju sate koji su potrošeni na reviziju, jesu li ključni članovi angažiranog tima na istom području kao i klijent, broj godina koje su ključni članovi angažiranog tima proveli na angažmanu, broj drugih revizija u koje su angažirani partneri uključeni, je li angažman bio podvrgnut pregledu prije izdavanja te vrijeme kada je revizijski posao izvršen.

Naš cilj je razumjeti kako se kvalitetne revizije mogu razlikovati od onih s nedostacima te koristiti predmetne spoznaje za kontinuirano poboljšavanje svih naših revizija. Procjenjujemo rezultate predmetnih analiza kako bismo identificirali poboljšanja koja bi mogla biti korisna za primjenu u praksi. Smatramo da predmetne analize značajno pridonose kontinuiranoj učinkovitosti naših kontrola kvalitete.

4.10. Izjava Uprave o učinkovitosti internog sustava upravljanje kvalitetom

Uprava PwC-a Hrvatska smatra da je gore opisano okruženje kontrole kvalitete u skladu sa svim primjenjivim propisima i da pruža razumnu osnovu za uvjerenje da su zakonski obvezne revizije koje obavlja PwC Hrvatska kontinuirano u skladu s potrebnim standardima kvalitete.

4.11. Zadnji vanjski pregled osiguranja kvalitete u skladu s člancima 43. do 45. hrvatskog Zakona o reviziji

U skladu sa zahtjevima Članaka 43. do 45. hrvatskog Zakona o reviziji, društvo PricewaterhouseCoopers d.o.o. Zagreb bilo je predmetom nadzora i provjere kvalitete rada u obavljanju poslova revizije od strane Hrvatske Revizorske Komore te je dana 16. prosinca 2016. godine izdano Rješenje o provedenom izravnom nadzoru i provjeri kvalitete rada.

5. Osnova za dohodak partnerima

Partneri primaju dohodak isključivo iz dobiti, a osobno su odgovorni za financiranje mirovine i drugih pogodnosti kao što je zdravstvena skrb. Postupak ocjenjivanja i isplate dohotka partnerima u potpunosti je u skladu s neovisnosti koja proizlazi iz IESBA-inog Etičkog kodeksa za profesionalne računovođe kojim se zabranjuje ocjenjivanje i nagrađivanje partnera za prodaju vlastitim klijentima drugih usluga u kojima se ne izražava uvjerenje. Dohodak partneru alocira Regionalna uprava nakon procjene doprinosa svakog partnera tijekom godine i nakon završetka godišnjih revizija u svakom lokalnom društvu članu PwC-a. Dohotke koje je alocirala Regionalna uprava pregledava i odobrava Vijeće partnera. Dohodak svakog partnera sastoji se od tri međusobno povezana dijela koja ovise o dobiti:

- Dohodak za odgovornost koji odražava partnerov kontinuirani doprinos i odgovornosti,
- Dohodak za učinkovitost koji odražava kako su partneri i timovi s kojima radi bili uspješni u određenoj godini, i
- Dohodak od ulagačkog udjela koji predstavlja udio partnera u dobiti nakon što se alociraju prva dva elementa.

Ulagački udjeli alociraju se partnerima na temelju matrice koja prvenstveno uzima u obzir partnerovu trenutnu ulogu unutar društva. Dohodak za učinkovitost utvrđuje se ocjenjivanjem partnerovih postignuća prema individualno prilagođenoj uravnoteženoj tablici postavljenih ciljeva u skladu s ulogom partnera. Ti ciljevi uključuju ostvarenje standarda kvalitete revizije i apsolutno pridržavanje naših propisa o integritetu i neovisnosti.

Dohodak ovlaštenim revizorima koji su zaposleni u PricewaterhouseCoopers d.o.o. temelji se na postupku godišnjeg ocjenjivanja učinkovitosti, koji između ostalih čimbenika, uzima u obzir stručne vještine, tehničke vještine, iskustvo i vještine upravljanja.

6. Financijski podaci za razdoblje koje je završilo 30. lipnja 2017. godine

Prihodi (nerevidirani)	HRK
Zakonske revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja poslovnih subjekata od javnog interesa i subjekata koji pripadaju grupi društava čije je matično društvo poslovni subjekt od javnog interesa;	11.581.107
Zakonske revizije godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja drugih poslovnih subjekata	17.809.440
Ukupne naknade za reviziju	29.390.547
Dopuštene nerevizorske usluge revidiranim poslovnim subjektima	5.175.570
Nerevizorske usluge drugim poslovnim subjektima	10.950.995
Ukupni prihodi	45.517.112

7. Izjava

Prema najboljem znanju i uvjerenju PwC-a Hrvatska informacije sadržane u ovom izvještaju točne su i u skladu sa zahtjevima 537/2014 direktive Europske unije i dodatnim zahtjevima Zakona o reviziji na dan objave ovog dokumenta.

Tamara Maćašović
Član uprave i ovlašteni revizor

31. listopada 2017.

Prilozi

1. Klijenti od javnog interesa obveznici revizije koje je PwC Hrvatska revidirao u financijskoj godini koja je završila 30. lipnja 2017.

3. Maj Brodogradilište d.d.	Institut IGH d.d.
ADRIS GRUPA d.d.	Jamnica d.d.
Agram Brokери d.d.	Končar - Distributivni i specijalni transformatori d.d.
ARENATURIST d.d.	Končar – Elektroindustrija d.d.
ATLANTIC GRUPA d.d.	Končar Sklopna postrojenja d.d.
Banka Kovanica d.d.	Kreditna banka Zagreb d.d.
Belje d.d.	Ledo d.d.
Croatia Lloyd d.d.	MAISTRA d.d.
Croatia osiguranje d.d.	MERKUR OSIGURANJE d.d.
CROATIA OSIGURANJE dobrovoljni mirovinski fond	METRONET TELEKOMUNIKACIJE d.d.
Croatia osiguranje mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom d.o.o.	OT - Optima Telekom d.d.
Croatia zdravstveno osiguranje d.d.	PIK Vinkovci d.d.
DRVNA INDUSTRIJA SPAČVA d.d.	PLAVA LAGUNA d.d.
Ericsson Nikola Tesla d.d.	Porsche leasing d.o.o.
Euroherc osiguranje d.d.	Porsche zastupanje u osiguranju d.o.o.,
EXCELSA NEKRETNINE d.d.	Proficio d.d.
Hoteli Živogošće d.d.	Quaestus Private Equity Kapital II
Hrvatski Telekom d.d.	Tisak d.d.
HTP Korčula d.d.	ULJANIK, d.d.
HTP Orebić d.d.	UNIQA OSIGURANJE d.d.
HŽ Cargo d.o.o.	Veneto banka d.d.
INGRA d.d.	Vupik d.d.
Inspire alpha fund	ZAIF BREZA d.d.
Inspire fusion fund	Zvijezda d.d.
Inspire investments d.o.o.	Žitnjak d.d.

2. PwC mreža

Ukupni promet koji su ostvarili ovlaštene revizori i revizorske tvrtke članovi mreže PwC-a, izračunan u najboljoj mogućoj mjeri te ostvaren putem zakonskih revizija godišnjih i konsolidiranih financijskih izvještaja, iznosi otprilike 3,1 milijarde eura. To označava promet najnovije financijske godine svakog pojedinog poslovnog subjekta pretvoren u eure po tečaju važećem na datum završetka financijske godine.

U tablici u nastavku navedeni su nazivi svih ovlaštenih revizora koji djeluju kao samostalni revizori ili revizorske tvrtke članice mreže PwC-a iz država članica EU ili EGP na dan 31. prosinca 2016. godine te su navedene države u kojima su ovlaštene revizori koji djeluju kao samostalni revizori ili revizorska tvrtka članica mreže PwC-a kvalificirani kao ovlaštene revizori ili ima svoje sjedište, središnju upravu ili mjesto poslovnog nastana.

Member State	Name of firm
Austria	PwC Wirtschaftsprüfung GmbH, Wien
Austria	PwC Oberösterreich Wirtschaftsprüfung und Steuerberatung GmbH, Linz
Austria	PwC Kärnten Wirtschaftsprüfung und Steuerberatung GmbH, Klagenfurt
Austria	PricewaterhouseCoopers Vorarlberg Wirtschaftsprüfung GmbH, Dornbirn
Austria	PwC Steiermark Wirtschaftsprüfung und Steuerberatung GmbH, Graz
Austria	PwC Salzburg Wirtschaftsprüfung und Steuerberatung GmbH, Salzburg
Austria	PwC Österreich GmbH, Wien
Belgium	PwC Bedrijfsrevisoren bcvba/Reviseurs d'entreprises scrl
Belgium	PwC Audit Services SPRL
Bulgaria	PricewaterhouseCoopers Audit OOD
Croatia	PricewaterhouseCoopers d.o.o
Cyprus	PricewaterhouseCoopers Limited
Czech Republic	PricewaterhouseCoopers Audit s.r.o
Denmark	PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Estonia	AS PricewaterhouseCoopers
Finland	PricewaterhouseCoopers Oy
Finland	PwC Julkistarkastus Oy
France	PricewaterhouseCoopers Audit SAS
France	PricewaterhouseCoopers Entreprises SARL
France	Diagnostic Révision Conseil
France	PricewaterhouseCoopers PME Commissariat aux comptes
France	PricewaterhouseCoopers PME CAC
France	PricewaterhouseCoopers France
France	Ampersand Audit
France	Ampersand Associés
France	FNP Commissaires Associés
France	Fiduciaire d'Expertises Comptables et d'Etudes Economiques – Fidorex
France	Société Fiduciaire d'Expertise Comptable et de Révision – Sofecor
France	M. Philippe Aerts
France	M. Jean-François Bourrin
France	M. Jean-Laurent Bracieux
France	M. Didier Brun
France	M. Didier Cavanie
France	M. Hubert de Rocquigny
France	M. Didier Falconnet

PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Izvešće o transparentnosti
za financijsku godinu koja je završila 30. lipnja 2017.

France	M. François Miane
France	M. Yves Moutou
France	M. Claude Palméro
France	M. Antoine Priollaud
Germany	PricewaterhouseCoopers GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Germany	Wibera WPG AG
Germany	PwC FS Tax GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Greece	PricewaterhouseCoopers Auditing Company SA
Hungary	PricewaterhouseCoopers Könyvvizsgáló Kft.
Iceland	PricewaterhouseCoopers ehf
Ireland	PricewaterhouseCoopers
Italy	PricewaterhouseCoopers Spa
Latvia	PricewaterhouseCoopers SIA
Liechtenstein	PricewaterhouseCoopers GmbH, Vaduz
Lithuania	PricewaterhouseCoopers UAB
Luxembourg	PricewaterhouseCoopers, Société coopérative
Malta	PricewaterhouseCoopers
Netherlands	PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Netherlands	Coöperatie PricewaterhouseCoopers Nederland U.A
Norway	PricewaterhouseCoopers AS
Poland	PricewaterhouseCoopers Polska sp. z. o.o.
Poland	PricewaterhouseCoopers sp. z. o.o.
Portugal	PricewaterhouseCoopers & Associados-Sociedade de Revisores Oficiais do Contas Lda
Romania	PricewaterhouseCoopers Audit S.R.L.
Slovak Republic	PricewaterhouseCoopers Slovensko s.r.o.
Slovenia	PricewaterhouseCoopers d.o.o.
Spain	PricewaterhouseCoopers Auditores, S.L.
Sweden	PricewaterhouseCoopers AB
Sweden	Ohrlings PricewaterhouseCoopers AB
UK	PricewaterhouseCoopers LLP
UK	PricewaterhouseCoopers AS LLP
UK	James Chalmers
UK	Richard Sexton

© 2017 PricewaterhouseCoopers d.o.o. Sva prava pridržana.

PwC se odnosi na hrvatsko društvo član, a ponekad se može odnositi na PwC mrežu. Svako društvo član je zasebna pravna osoba. Za više informacija posjetite www.pwc.com/structure.